

„Edinost“

Izšla enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četrt leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccola št. 3, II. n. str.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Izširnija tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

O obnovljenju financijske nagodbe med Hrvatsko in Ogrsko.

V Zagrebu, 19. marca 1901.

(Zvršetak.)

Da, Madjari so kratkovidni, a hrvatski sinovi, ki sestavljajo službeno večino, niso dorasli situaciji. Financijske nagodbe med Hrvatsko in Ogrsko ni smeti smatrati kakor izolirano, samo za-se. Tudi njo je motriti z gledišča splošne situacije. Hrvatska, privedena Ogrski, kakor je danes, ni v stanju, da bi na Balkanu vršila svojo zgodovinsko nalogo, kakor jej jo je namenila božja Previdnost. Ali Madjari so kratkovidni in se veliko motijo, ako mislijo, da to prihaja njim na korist; ako mislijo, da oni izvedejo svoj balkanski program, čim preprečijo, da Hrvatska ne izvrši svojega. Kajti tu gre za to: kam pride Hrvatska? Ali pojde z Balkanom, ali z Madjari proti Balkanu? Madjari že od vekov zlorabljajo na škodo Balkana svojo zvezo s Hrvatsko, v nadi, da, če tudi se jim ne posreči zaustaviti naravnih procesov na Balkanu, pa da se jim posreči, biti na čelu kakoršni boji balkanski kombinaciji!

Ljuto se varajo. Naravni procesi je možno ovirati kolikor toliko in za nekoliko časa, ali to ne gre za vedno, to ne gre definitivno. Ako bi Madjari hoteli hladnokrvno gledati ono, kar se dogaja v Hrvatski sami, videli bi, da pride dan, ko ne bo več mogoče vzdržavati tega varuštva. No, tu je še nekaj drugega. Poznani publicist André Cheradame, katerega omenjati smo imeli večkrat prilikom, črta v zadnjem svojem delu «L' Europe et la question d'Autriche au sein du XX. siècle» (Evropa in avstrijsko vprašanje v luči XX. stoletja) program pangermanov, vse njihovo delo in vse, kar so storili, da ga izvedejo. Francoski pisatelj se nadeja, da Madjari spoznajo nevarnost, ki jim preti od tega programa. Od panslavizma jim ne žuga nikaka nevarnost, ker panslavizem je samo kulturni pojav. Pangermanizem pa je politični pojav in neumno je misliti, da bi isti zajel vse okolo Madjarov in le Madjarom da bi prizanašal. André Cheradame ne pozna Madjarov, ne pozna njihovega sovinitva, ki jih zaslepija. Kar uvidja on in kar uvidja sleherni nepristranski človek, tega oni ne uvidjajo. Ako bi uvidjali, drugačno bi bilo njihovo stališče tudi na dogovorih za obnovljenje financijske nagodbe s Hrvatsko. Oni bi pritrjevali vsemu, kar dovaja do ne-

odvisnosti in do jakosti Hrvatske. Hrvatsko-slovenska država na jugo-vstoku monarhije, na obalah sinjega našega morja, bi štela preko šest milijonov duš in bi rešila od pangermanizma tudi monarhijo in z monarhijo tudi Madjare! Kratkovidnost Madjarov bo kriva, da se ta proces hrvatskega in slovenskega jedinstva izvrši teže in kasneje, nego bi se izvršil, ako bi ga oni povspesovali. No, izvrši se tudi proti njim. Ali tedaj ne bodo imeli oni pravice, da bi računali na njegovo pomoč, ni na njegove simpatije, Hrvatje ne bodo mogli tako lahko pozabiti na sedanje postopanje Madjarov proti njim. Dogovori med obema kraljevinskima odkoroma morajo ostati poučni za vsakega Hrvata.

Dinko Politeo.

Siromašni Istri na pomoč.

Govor posl. V. Kosičevega S. Pinčiča v seji zbornice poslancev dne 21. marca.

Visoka zbornica! Jaz popolnoma pritrjujem poročilu, ki nam ga je dne 8. marca predložil odsek za podpore bedo trpečim krajem, istotako tudi predlogom tega odseka, da se prvpo predlogi za podpore izročijo vladi, da se ista kolikor le možno oziranjne: in v drugo, da se v slučaju potrebe — in to bo gotovo potrebno — ustavnim potom zahteva kredit za podporo bednim krajem. Med predlogi za podeljenje podpore bedo trpečim sta tudi dva, katera smo predložili jaz in tovariši moje stranke in ki se dostajajo bede v moji rojstni deželi, v Istri.

Smatram se dolžnega, da o teh predlogih spregovorim par besed, in sicer to tembolj, ker se mi dozdeva, da na odločilnih mestih naše položnje v Istri še vedno ni povsem znano, ali da se isto ne upošteva dovoljno. Jaz sem, kakor rečeno, s tovariši svoje stranke stavil dva predloga, od katerih je eden splošne naravi, drugi pa se tiče nekega specialnega slučaja. Splošni predlog se nanaša na obče položnje v Istri in na način, kako bi se v obče moglo pomoči prebivaleem te dežele; specialni predlog pa govori o nekem elementarnem dogodku in po istem provzročeni škodah, ter o načinu pomoči, ki naj bi se dovolila vsled škode.

Prvi predlog, ki je kakor predlog o bedah natisnjen v zapisniku seje dne 22. februarja t. l., je utemeljen po različnih okolnostih in sicer so to v glavnem: prvpo različni elementarni dogodki, v drugo pa trtna uš, v

tretje klavzula o carini na vino v pogodbi z Italijo, in v četrto okolnost, da je bila Istra, oziroma nje prebivalstvo skozi desetletja, da, stoletja zanemarjena od avstrijskih vlad.

Elementarni dogodki so — hočem povedati na kratko — sebosno naslednji: slana v spomladi; že več let zaporedoma je v spomladi, ko so rastline že jele rasti in razevitati se, prišla slana in provzročila mnogo škode na rastlinah.

Poleti je v naši deželi istrski morda veliko huja suša, nego v kateri-koli drugi deželi, tako, da po dva, tri, da, v nekaterih krajih tudi po nad tri mesece ne pade ni kaplje dežja, tako, da so poškodovana polja — v kolikor je pri nas možno govoriti o polju — in vinogradi.

K temu se v različnih krajih pridružuje še toča, ki se v gotovih krajih obnovlja skoro vsako leto in uničuje trte za več let.

Dalje temelji naš predlog, kakor rečeno, tudi na trtni uši, ki je v Istri jela pustošiti že pred skoro 20 leti. Najprej so jo opazili v okolici Pirana in Izole.

Prebivalci teh krajev pa so bili srečni v toliko, da jih je podpirala deželna oblast, toliko takoj začetkoma, kolikor tudi pozneje, in jaz sem lanskega leta čul od nekega poslanca, da se mnogi ljudje čutijo srečne, da je došla trtna uš, ker — odkar so bili vinogradi obnovljeni — trte veliko več donajajo, nego poprej, dokler ni udrla trtna uš.

(Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 27. marca 1901.

Državni zbor. V večerajnji seji zbornice poslancev je imel za dlje časa besedo g. predsednik sam. Najprvo je odgovarjal na vprašanje posl. Bareutherja radi volitev v delegacije, kakor je bilo že sporočeno v večerajnji brzojavki: potem pa je reagiral na očitjanje v listu »Die Zeit«, da je člen upravnega sveta državnih železnic, kar da ni združljivo s častjo predsednika zbornice. Grof Vetter je rekel, da on sicer ni tega menenja, da bi ti dve časti ne bili združljivi, da je pa vendar, čim je bil izvoljen predsednikom zbornice, iz lastnega nagiba sklenil odgovoriti se članstvu rečenega upravnega sveta. Ali ker bi po njegovem odstopu upravni svet postal nesklepčen, so ga naprosili, naj se svojo demisijo počaka do meseca aprila. Na to je zbornica razpravljala o zakonu, ti-

čočem se spremembe davka na rente. Po daljši razpravi so vsprejeli predlog, da se načrt vrne odseku v posvetovanje in da ima odsek sporočiti v teku 24 ur.

Za tem je prišel v razpravo načrt o kumulativnih (skupnih) sirotinskih blagajnah. Minister pravosodja, baron Spens-Booden je tudi posegel v razpravo, naglašuj, da je ideja, na kateri temelji zakon, človekoljubna: skrb za zapuščenke otroke.

Razpravo so prikinili. Danes je zopet seja.

Iz ogrskega parlamenta. V večerajnji seji so nadaljevali razpravo o novi pogodbi s parobrodskim društvom »Adrija«. Trgovinski minister Hegedűsz je branil svojo tarifno politiko in je izjavil svoje prepričanje, da se mora država, ki nima samostojnega carinskega ozemlja, naslanjati na tarifno politiko in je priporočal predlogo v odobrenje.

Dijaški nemiri na Ruskem. Vsi židovski časopisi so dan na dan polni brzojavnih vesti o nemirih visokošolecev na Ruskem. Marsikom, ki čita te časopise, zdelo se bo čudno, da jih mi do sedaj nismo še omenjali. Ali stvar je čisto naravna. Kdor pozna židovsko in drugo evropsko časopisje, ve, s kakim veseljem se isto spravlja na vsaki za Rusijo neprijetni dogodek, da istega primerno poveča in ga potem zlorablja v kleveto na Rusijo. Na vesti v tem časopisju se mi torej ne moremo zanašati; toliko več, ker so te vesti večinoma v protislovju in se skoraj dan na dan ponavljajo brzojavke jednakega ali podobnega besedila. Iz ruskih listov pa tudi ni mogoče ničesar doznati radi stroge cenzure; edini vir, ki bi nam mogel tu pomagati do jasne slike dijaških nemirov, bili bi torej slovanski poročevalci na Ruskem, katerih pa slovansko časopisje, kakor smo že svoječasno omenjali, popolnoma pogreša. Kar je mogoče izluščiti iz vse kopice brzojavk, je to, da se ruski visokošoleci potezajo za večjo slobodo na visokih šolah in da bi se odpravila prestroga vladna kontrola na istih. Da se radi takih stremljenj pojavljajo burne demonstracije, izgredi, aretiranja in vsled tega krvoproličja in ostre vladne odredbe — je pri mladeniški vročkrvnosti dijakov čisto naravno in ni to nikaka specialiteta Rusije, kakor bi to hotelo dokazati Rusiji sovražno časopisje.

Skoraj na nobeni ruski visoki šoli se dijaki ne udeležujejo predavanj, kajti gibanje dijakov se je razširilo na vsa večja mesta. Govori se, da misli car Nikolaj ugoditi neka-

PODLISTEK

Vladike Križevačkoga pastirski list.

(Zvršetak.)

Ali naj ne manjka ljubezni med Vami, bratje duhovniki, ker ta ljubezen je potrebna zlasti v današnjih neprijaznih časih, ko zlobni duh seje nezlogo in mržnjo tudi med pastirji Kristove črede. Spominjajte se krasnega nauka, ki nam ga je dal sv. Janez Evangelist: . . . »Vozljubljeni . . . i sija jest zapored jedga ejevrem co imja Sina jeho Isusa Hrista, i ljubim drug druga, jako čudal jest zapored nam . . .«

Po tem bo svet spoznaval nas, da smo od Boga, ako se bomo medsebojno ljubili, kajti: kdor je od Boga, slišal bo nas, a kdor ni od Boga, ne bo nas slišal.

In zopet pravi sv. Ivan dalje: . . . »Vozljubljeni . . . ašče tko rečel: jako ljublju Boga: a brata svojego nenavidit, lziv jest, ne ljubljaj bo brata svojego, jegoče vidje: Boga jegoče ne vidje, kako možet ljubiti: I sija zapored imami od nego, da ljubljaj Boga, ljubit i brata svojego . . .«

Cjelujte drug druga lobznanijem sejatim.

Ali nad vse ljubite Gospoda našega Odršenika . . . »Išče kto ne ljubit Gospoda Isusa Hrista, da bude proklat — pravi sv. Apostol naroda! Ljubite zvesto in udano, hkratu z zvesto čredo svojo, sv. Cerkev Jezus Kristovo.

Tako delujoči, z zaupanjem v očetovsko skrb Božje previdnosti, kateri izročajmo sebe in dela svoja s toplu molitvijo, mirno moremo nadaljevati svoje delo in z zaupanjem iti nasproti bodočnosti naši in naše bogorešiteljne škofije.

Tu sem Vam, dragi moji, predočil v nekoliko črtah dosedanji razvoj naše Bogu odrešene škofije, da Vam predočim, kako jo je Gospod naš Jezus Kristus čuval, da ni mogla le premagati vse nezgode, ampak se tudi lepó razvijati. Želim, da bi Vas to vsodbujalo in jačilo na Vašem delu, a bi ob enem vsikdar v Vas netilo ljubezen do Njega. A želim, da bi ta, četudi le mala slika enakih odnošajev našega dragega naroda na vseh, na daleč razstavljenih krajih naše škofije, služila njegovemu medsebojnemu zblizanju in spoznavanju, da bi ojačila zavest skupne pripadnosti eni nam dobri sv. Materi Jezus Kristovi Cerkvi

in eni mili nam škofiji, ter da bi ojačila tudi čustva skupnosti in bratimske ljubezni »vo slava Boga Oca« in Gospoda in Odršenika našega Jezusa Krista so Duhom Svjatim.

Vsemožni Gospod dal, da tudi novostoletje donese naši mili škofiji mnogo sreče in napredka na slavo svete nam pravoslavne katoliške Cerkve, a Vam vsem in zvesti naši čredi obilico vsakega blagoslova, da boste tudi Vi pripomagali k napredku in procvitu bogorešiteljne škofije naše. A da si za za to zagotovimo vsemožno Božjo pomoč, poslušimo se zopet, kakor do sedaj onega, silnega in najuspešnejega sredstva: molitve in posta; sebosno v sedanjem odrešilnem času sv. velikega posta.

»Dicnoje oružje molitva i post, sije Mojseja zakonopisatelja pokaza, i Iliju vo žertvah revnitelja, vo tom prebivajušee vjerniji, Spasu cozopijim: Tebe jedinom sogrješihom, pomiluj nas.«

Konečno Vas še pozivljem, mili sinovi, pastirji Gospodove črede, pripravljajte sebe in verno svojo čredo na neizmerne in neprecenljive blagoslove, ki nam jih sv. naš Oče papež, ključar nebeskih tajnosti, najobilneje odpira v podaljšnem sv. Letu, ter

da se žnjimi še bolj okoristite. O načinu, kako si hočemo prizadevati, da se napravimo deležne teh nebeskih darov, sledi poseben napotek.

Povodom letošnje spremembe leta in stoletja predložil sem sv. Očetu papežu primerno sinovsko čestitko v svoje in v ime naše škofije, kakor tudi zvestega mesta Križevca. Sv. Oče je blagoizvolil najmilostneje vsprejeti to izjavo toplih naših čustev ter vrniti nam jo z Očetovsko Svojo zahvalo in blagoslovom, o čemer sem obveščen po sledeči brzojavki Njegove uzoritosti kardinala Rampolle, državnega tajnika sv. Očeta:

»Beatissimus Pater Tibi, clero, populo Crisiensi effuso corde benedicit, ita habeas a me gratias et vota.«

Priporočam Vam in Vaše verne črede toplim molitvam, ostajam z višepastirskim blagoslovom

V Križevcih, 1. nedeljo sv. velikega posta 1901.

Julij, l. r. vladika.

terim željam dijakov, jim dati večjo slobodo in odpraviti določbo, vsled katere je mogoče v gotovih slučajih prisiliti dijake v vojaško službovanje.

Na drugi strani pa da hočejo na odločilnem mestu najodločneje nastopiti proti izrednikom. Mestni načelnik v Petrogradu da ima neomejena pooblastila. Žensko visoko šolo v Petrogradu so zaprli.

Italija in trozveza. Poročevalec pariškega izdaja »New-York Herald« je imel z italijanskim ministerskim predsednikom Zanardellijem pogovor, ki se je sukal o trozvezi in stališču Italije nasproti istej. Zanardelli je povdarjal, da bo ministerstvo vršilo vse obveze Italije, naložene jej od trozveze. Ali za bodočnost vsprejme Italija obveze še le po tehtnem pomisleku. Interesi dežele da morajo izključiti vse druge obzire. In ministerstvu se ne bo baviti samo z zveznimi pogodbami, ampak tudi s trgovsko političnimi. Sum nasprotnosti do Francije treba odstraniti. Italija in Francija morata na vsaki način ostati prijateljici! Sploh je Zanardelli s posebnim ognjem govoril o svojih simpatijah do Francije in je izrekel svoje prepričanje, da bo sestanek v Toulonu v novo jamstvo prijateljstva med obema narodoma.

Tu mora vsakomur pasti v oči nenavadna toplota, s katero je Zanardelli govoril o Franciji, in hladna rezerva, za katero se je skrival nasproti trozvezi. Saj zatrđila, da bo Italija spolnjevala svoje obveze, vsprejete nasproti trozvezi, dokler ista obstoji, vendar ne bo nikdo smatral kakor navdušenje za isto. Ko se je nedavno doznalo, da se je italijanski minister za vnanje stvari, Prinetti, izrazil v zmislu, neugodnem za obnovljenje trozveze, je bilo še možno misliti, da je to bilo le njegovo zasebno menenje, ne pa ministrovo, in da je tudi se svojim zasebnim menenjem osamljen v ministerstvu. Sedanje izjave Zanardellijeve pa ovrgavajo to domnevanje in vzbujajo drugo: da se oficielna Italija res pripravlja na možnost drugačne vnanje politike.

Monarhiška zarota v Braziliji. Dvanajsto leto je od tega, odkar je v Braziliji odpravljena monarhija in ustanovljena republika združenih držav Brazilije. Nezadovoljstvo — netjeno od mogočnih posestnikov plantaž — je bilo naraslo silno; sovražstvo do monarhije je posebno povspeševalo še dejstvo, da je bila hči cesarja don Pedra II., grofica d'Eu, ki naj bi bila sledila očeta, sila nepriljubljena. Vojaštvo je kar odkrito odpo vedalo pokornost in je kar fraterniziralo z uporniki. 15. novembra 1889 so ministre utaknili v zapore, starega cesarja pa so siloma odveli na neki parnik, ki ga je imel pripeljati v Evropo. Republika je bila proglašena, ali do miru ni prišlo: mej združenimi državami so bili spori na dnevnem redu. Vsaki hip je bilo pouličnih demonstracij in vsaki hip je bilo bojev med uporniki in vojaštvom republike. In bilo je trenutkov, ko je bila možnost prav blizu, da zopet ustanove monarhijo.

A baš sedaj prihaja iz Rio de Janeiro vest, da so zasledili močno monarhiško zaroto, da so načelnika tej zaroti, admiraia Mello, deli v zapor in da se je bati velike ustaje. Načrt ustaji da je bil ta: najprvo bi umorili predsednika republike; potem bi se monarhisti polastili mesta in zasedli vladna poslopja, a vladno oblast bi si prisvojila trojica, kateri bi bil na čelu gori imenovani admiral Mello.

No, republikanska vlada je še pravčasno zasledila, da se nekaj pripravlja in je nastopila proti voditeljem gibanja. Da-li pa je s tem že preprečena nevarnost za republiko? — Za odgovor moramo počakati na prihodnja poročila.

Nemiri v Makedoniji. Iz Carigrada in Sredea javljajo, da so Turki požgali vas Krupnik in pomorili njene prebivalce. Opažajo pa k temu, da ni gotovo, da-li je ta vest popolnoma resnična. No, na Turškem ne le da ni ravno neverjetno kaj takega, marveč so možne še vse drugače krutosti.

Tržaške vesti.

Hortis debutira sedaj na Dunaju z interpelacijo radi razpuščenja »Unione Ginnastica«. Imel je v zbornici pogovor s — pomislite! — samim ministerskim predsednikom, kateri je Hortisu svetoval, naj priporoča »Ginnastici«, da predloži rekurz na ministerstvo in da on

— čuje! — minister, stori vse mogoče, da se stvar kar najhitreje preišče. Nato je Hortis — vse to pripoveduje »Piccolo« — velikodušno opustil svojo namero, da bi koncem seje imel o tej zadevi fulminanten govor, in ministerskemu predsedniku se je vsled tega — odvalil težek kamea od srca! (Ali pa Hortisu! Op. stavč.) Ker pa že »Piccolo« paradiira se svojim posebnim poročevalcem z Dunaja, naj povemo še mi, kar nam poroča nas poročevalec, do katerega smo se obrnili brzojavno s prošnjo, naj nas obvesti o najnovjvem epohalnem nastopu »zvezde tržaške«! Povdarjamo, da se ta naš poročevalec neprestano obeša ministrom na frak in je torej v položaju, da zajema iz prvega vira. Ta naš poročevalec nam brzojavlja:

«Ministerski predsednik misli radi te afere odložiti za nekoliko časa zasedanje zbornice, da se bo mogel popolnoma posvetiti Hortisevi interpelaciji».

Samo še jedno, ali — resno vprašanje: ali naši laški poslanci se ne slutijo, kako jih prošili »Piccolo« se svojim neslanimi poročili spravila v luč — smešnosti?! Ali res ne vejo, da v politiki smešnost ubija?!

Mestni svet tržaški. Danes zvečer ob 7. uri bo seja mestnega sveta. Na dnevnem redu je med drugim tudi dovoljenje dodatnega kredita za ljudsko štetje; gospodi, ki se spreha po naši okolici, da lovi naše ljudi za njih nenasično lahonsko žrelo, je menda zmanjkalo denarja. Kako vraga bi ne zmanjkal denar, ako so bili tako hitri, da so povprečno v enem dnevu popisali komaj jedno ali dve družini! Seveda je trebalo skrbeti med tem tudi za svoj — telesni blagor. Za nagovarjanje in grožnje, da se naši ljudje vpišejo za Lahe in radi nepoznanja jezika prebivalstva je seveda trebalo zgubljati mnogo časa in vsled tega tudi mnogo denarja! Nič čudnega torej ni, da jim je zmanjkalo denarja. Sedaj pa plačajte slovenski davkoplačevalci povrhu še za zahvalo, da so vas vpisali za Lahe! Na dnevnem redu nocojsnje seje pa je še druga zanimiva točka: Predlog šolskega odseka za podporo podpornemu društvu za dijake italijanskega gimnazija v Pazinu. To je namreč tisti gimnazij, o katerem se italijanski poslanci istrski bahajo na Dunaju, da ga vzdržujejo Italijani sami. Zdaj pa beračijo podporo pri tisočih tržaških Slovencih, ne glede na to, da isti gimnazij vzdržuje dežela, ki je po dve tretjinah slovanska. Bahati so res ti ljubi Lahoni, ali žrtve nakladajo — drugim!

Kako mi in kako oni! Iz Barkovelj nam pišejo: Laška gospoda dajejo podpore tudi okoličanskim šolam, da dobivajo ubožni otroci kaj obleke. Ali oni izključavajo dosledno iz svojega — dobrega srca one otroke, ki pohajajo slovenske oddelke. Čudno usmiljenje, kaj ne?! — za las podobno laški agitaciji! To je: oni zanašajo politiko tudi tedaj in tja, kadar in kjer se delajo, kakor da vrše delo človeškega usmiljenja!

Kako drugače mi! Videči, da je še otročičev, ki so še potrebni, so naši rodoljubi Martelanci in Šeuke zložili primerno svoto, da se je nabavilo obuvalo za 20 otročičev. Ker pa jih je še vedno ostalo nekaj, ki niso nič dobili, je dodal naš velečastiti g. župnik še toliko, da so dobili obuvala tudi ti poslednji. Povdarjamo pa, da smo mi razdelili brez ozira na to, da-li dotieni naši slovenski otročiči zahajajo v slovenske ali laške oddelke. Tako dela pravo usmiljenje. Tu imate: kako delamo mi in kako oni drugi!

Spuščenje v morje ruskega parnika »Mandžurija«. Včeraj popoldne so v ladijedelnici sv. Marka spustili v morje ruski parnik »Mandžurija«, last »družbe ruskih železnice v vshodnjem Kitaju«, katera ima svoj sedež v Petrogradu. Ladijo je blagoslovil duhovnik tukajšnje pravoslavne srbske cerkve, kumovala je gospa Sagovska, soproga pomorskega inženjerja omenjene družbe, g. Evgena pl. Sagovskega. Razum teh bili so še navzoči: člena ravnateljstva iste družbe A. Veneel in A. Škvorcov, poveljnika »Madžurije« in »Mongolije« in razni funkcionarji ladijedelnice. Parnik »Mandžurija« je dolg 105 m, širok 13 m, in visok 7-90 m, ter zmaga 1600 tonelat teže, plul bo 16 milj na uro ter ima prostora za 84 potovaleev prvega reda in se bo v potrebi moglo spraviti vanj do 270 emigrantov. Namenjen je za prevažanje pošte in potovaleev med mesti Port Artur, Šangaj in Nagazaki.

Lepa »Beneficenza«. Ravnateljstvo javnega dobrodelnega društva je predložilo mestnemu svetu načrt javnega prenočišča, katerega misli ustanoviti za one, ki so brez

strobe in ki bi bili spoznani potrebnimi, da jih prenoče brezplačno. Krasna misel to, kaj ne? Le, da ne bi bil tu neki — ampak. Ta ampak sestoji v tem, da zahteva beneficenza, naj jej občina za njen kapital plačuje 4% obresti! Bella anche questa! Torej kdo bi vzdrževal prenočišče? Beneficenza menda vendar ne, ker ona bi na ta način le posodila občini 60.000 gld. za 4% obresti — in bi le plodonosno naložila svoj kapital — kar občina lahko tudi drugje dobi, le s to razliko, da veliko cenejše. Ali to še ni vse, s tem bi le bilo rečeno, da je beneficenza plodonosno naložila glavnice 60.000 gld. in drugega nič. Vsa zvijačnost beneficenze sestoji marveč v tem, da bi si pridržala pravico prenočevati tudi — za denar. Beneficenza je namreč pogodila, da bi bilo število ljudi, kateri bi bili opravičeni do brezplačnega prenočišča mnogo manjše od 100 (toliko postelj misli namreč beneficenza preskrbeti). Vse postelje, ki bi ostajale prazne — in da bi jih ostajalo mnogo, bi že oni skrbeli — oddajala bi beneficenza za plačilo in bi s tem, kar sama priznava, delala konkurenco privatnim prenočiščem. Kdo vraga bi ne znal delati na ta način konkurence, saj bi beneficenza o tem ne imela nikakih stroškov in bi lahko oddajala postelje tudi po krajearju, ker kolikor krajearjev bi dobila, ravno toliko bi bilo čistega dobička. In kar je najvažnejše: kdo bo mogel potem kontrolirati, koliko postelj je oddanih brezplačno in koliko za denar. . . . Zopet novo polje za kamoro!

Koncert pevskega društva »Kolo«. Društvo »Kolo« je priredilo minoli ponedeljek zadnjo veselico v zimski sezoni.

Ker v Trstu veselilne dvorane zapirajo slovenskim društvom, usmilil se nas je še edini »ogrski kralj« ter vzel »Kolo« pod streho; a zadnjo uro bi se bil tudi on kmalu »skesal«, »Kolo« bi se bilo ustavilo. — Koncert se je vršil ob veliki udeležbi. Dvorana je bila natlačena do zadnjega kotička, tako, da je mnogo občinstva odšlo. Celo kuhinja je bila tudi zasedena.

»Kolo« je prav umelo željo občinstva, da ni sestavilo predolgega programa. Posamične točke so se izvajale dobro: posebno Zajčeva koračnica »Napried bračo«, a možki zbor se spremljevanjem orkestra je posebno ugajal in se je moral ponoviti. — Povdariti treba, da imajo pevci v tej dvorani jako težavno stališče. Dvorana je prenizka in neakustična, a ker je prenizka, je ob taki udeležbi kmalu polna soparice in dima.

Vojaški orkester je zadovoljil kakor se malokedaj. Saj ni drugače mogoče — saj so bili sami Čehi. — Šaljiva igra: »Jožefov plajšč« je bila prav srečno izbrana. Jožef Keber (gosp. Sosič), Tržačanom dobro znani komik, je priredil igro in jo tudi vprizoril v občo pohvalo. — Uboži Jožef, v kakih skrbih je bil, da bi utolžil razjarjenega Ivanoviča (g. Rože), ljubosumnega moža, v tem, ko se je njegova soproga Amalija (gospica Brginec) z vso dušo zavzela za ljubega soproga ter prosila celo Jožefa, naj v boju dovoli, da ga nje moč rani, samo poradni Amaliji na ljubo. — Žeferin Sasič, učitelj borenja, je spretno posredoval, da bi rešil Jožefa iz zadrege.

Igra je dobila obče priznanje in igralci so jo prav tolmučili in spretno izvršili.

Po vspredu je bila jako živahna zabava do polnoči, na kateri je orkester igral lepe komade.

Marljivo društvo »Kolo« nam je zopet priredilo lep večer. Mi želimo istemu, da bi vrlo napredovalo; gosp. pevovodju Pertotu, katerega poznamo kakor marljivega in za društvo vnetega moža, pa bi radi svetovali, naj izbira le pevskim močnem primerne komade; tako bo imel on manj truda in pevci več veselja do petja. — »Kolu« želimo, da močno razvije svoje sile za to poletje, ko razvije svojo društveno zastavo.

Strnadovič.

Tretje redno obče sobranje pevskega društva »Lipa« v Bazovici, ki se je vršilo dne 10. marca 1901., izpalo je dobro nad vse pričakovanje. Razum rednih in podpornih členov došlo je tudi družih domačinov toliko, da je bila dvorana sočlena, gosp. Grge, za polovico premajhna, vsled česar se je moralo več njih odstraniti, ali pa se zadovoljiti stojč med vrati in v veži. Smelo rečem: takega zborovanja, ob toliki udeležbi, društvo »Lipa« še ni doživelo. Vse točke dnevnega reda, katerim je navzoče občinstvo sledilo z vidnim zanimanjem, so se razpravljale redno. Iz obsirnega, a jako zanimivega tajnikovega

in blagajnikovega poročila, je bilo razvideti, da je »Lipa« v teku minolega leta lepo svetela in bi bila lahko še veliko več, ko bi se bili posebno domačinci nekoliko bolj zanimali ter društvo dejansko in duševno podpirali. A, žali Bože, često se je dogajalo ravno nasprotno, ker je med nami še mnogo njih, ki ne umejo, ali pa nočejo umeti, blagega namena, ki si ga je postavilo in ga tudi po možnosti goji to naše mlado društvo in ki je svojim in drugim rojakom priredilo že mnogo veselo-lepega užitka! In v Bazovici je gotovo ni bilo cerkvene svečanosti in ne posvetne slavnosti, da bi to društvo ne bilo sodelovalo kakor mu je bilo le mogoče.

V minolem letu si je naročilo pri slovenski tverki Lenarčič & Luznik na Vrhniki nov lep harmonij, ki stane okroglih 440 K. »Lipa« ima svojo knjižnico, iz katere se nje člani preskrbljajo z lepim, poučljivim in zabavnim berilom, in je naročena na razne glashene in druge slovenske liste. Vkupni denarni promet društva za upravno leto 1900 je znašal: 1973 K 54 st.

Med posamičnimi predlogi čuti je bilo več zanimivih vprašanj, spodbudljivih govorov in odgovorov, med katerimi je bil najvažnejši predlog in želja predsednika, naj bi se sedanja tri društva v Bazovici — »Zavarovalnica za govejo živino«, »Kmetijska podružnica«, »Pevsko društvo Lipa« in posled morda tudi »Mlekarska zadruga«, ki se ima ustanoviti — združila pod eno streho. To je: najeli naj bi si skupen prostor, oziroma stanovanje, ki bi služilo društvom v shajališče, odborove seje, pisarno, čitalnico in pevsko šolo! To bi bil nekak mal domači »Narodni dom«. Ta predlog je vzbudil veliko zadovoljnost in navdušenje ter je bil tudi enoglasno vsprejet z željo, da bi se le uresničil čim prej.

Zadnja točka je bila volitev odbora. Ker se je dosednji predsednik odpovedal nadaljnemu predsedovanju, nastala je med člani začasno vidna zadrega, ki je napravila malo zmešnjave na volilnih listkih. Ali skrutiniranje glasovnic je pokazalo, da je bil z večino glasov zopet izvoljen predsednikom g. Hrabroslav Ražem, nadalje Ivan Križmančič podpredsednikom, Vinko Škrjanc tajnikom, Josip Mare blagajnikom, Andrej Račman arhivarjem, Anton Pečar in Mihovil Ražem namestnikoma, Ivan Križmančič in Anton Čufar pregledovalcema, potem še dva nadzornika pevskih vaj in dva društvena gospodarja.

Po izerpljenem dnevnem redu je predsednik g. H. Ražem v lepem, poučnem in navdušenem govoru slikal pomen, delovanje in vspehe pevskega društva, ter polagal navzočim na srce, naj se nikdar ne izgibljuje tega koristnega in potrebnega društva in po njem prirejanih veselie in družih domačih zabav, ampak pridružijo in združijo naj se vsi — bodisi v cerkvi, bodi izven iste — pod jeden prapor in v jeden tabor, v katerem naj se goje: zavednost, blaženost, omika, napredek in prosveta; a s pomočjo iste zavlada naj med nami vaščani enkrat za vselej pravo narodno brato- in domoljubje in nad nami vsemi naj plava onaj blaženi sveti mir! Govoru je sledilo viharno odobravanje in živio-klic. S tem je bilo obče sobranje pevskega društva »Lipa« izvršeno.

Pevoji in pevke so se združili, pesem je donela za pesmijo, a vmes so se glasile razne napitnice in navdušujoči govori in — skoro bi bili pozabili na dom, da nas ni spomnil o pravem času g. Grga, spoštovani hišni gospodar.

Pred odhodom smo zapeli — in sicer vsi, kar nas je bilo navzočih — stojč vse tri znane nove narodne okoličanske pesmi, katere smo naposled zapečatili z našo narodno himno: »Hej Slovani« ter se razšli z zadovoljstvom v srečo, da smo zopet imeli v lepi družbi lep večer.

X.

Nagle smrti. Včeraj ob 7. uri zjutraj je umrl nagle smrti 71-letni krošjar Florijan Appel iz ulice Molino a vento št. 29.

Nesreče. Sinoči ob 8. uri se je oparila z vročo vodo Valerija Pavšič, hčerka železniškega čuvaja južne železnice blizu Miramara. Oparjeno hčerko je prinesla mati v mestno bolnišnico.

Na zdravniških postajah so zdravili včeraj sledeče, ki so ponesrečili na delu: 33-letavko Karolino Baluger iz ulice Boseo št. 38; kovaškega vajenca Marij-a Noveleja; težaka v tržaškem tehničnem zavodu Mateja Ukmarja; 17-letnega srebrarja Hinka Gregoriča iz ulice židovskih šol in 43-letnega mornarja Tomaža Česuro.

Dražbe premienina. V četrtek, dne 28. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premienin: pri sv. Ivanu št. 8 in v ulici Barriera vecchia št. 25, oprema v zalogi, vrtni, barve, hišna oprava, vozček in knjige; v ulici Ss. Martiri št. 20 in na Proseku št. 220, hišna oprava; v ulici Canale št. 7, glasovir; v ulici Fontana št. 1, pohištvo; na Opčinai št. 298, hišna oprava in oslica; na lesnem trgu št. 10, mobilije; pri sv. Alojziju št. 50, pohištvo; v Kjadinu (Campagna Mauroner), živina.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 5.4, ob 2. uri popoldne 10.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 755.2. — Danes plima ob 0.7 predp. in ob 6.25 pop.; oseka ob 10.48 predpoludne. in ob 11.47 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Predsednik cestnega odbora za kanalski okraj je sedaj gospod Miha Zega, župan v Kanalu, podpredsednik pa g. Luka Lovišček, župan Ajbski.

× Iz Kanala nam pišejo: Naše staršinstvo je imelo dne 21. februarja svojo sejo. Navzoči so bili župan, vsi podžupani, skupaj 18 staršev. V tej javni seji so sklenili tudi sledeče:

Knezo-nadškofjskemu ordinarijatu se predloži prošnja, naj isti vrne prečastitemu župniku Fr. Vidicu vse časti in pravice (tako želi sploh vse občinstvo), ali pa naj ukrene potrebno, da istega nadomesti druga oseba. — Gospod starešina V. Kofol je pojašnjeval na obširno — dogodek, ki se je bil pripetil v zakristiji dne 30. decembra in ki je bil opisan v časnikih. G. Kofol je označil dopisnika v »Primorskem listu« kakor lažnika in obrekovalec in je naprosil, naj se občinski zastop izjavi o stvari in o njem kakor cerkovniku. Staršinstvo je izjavilo soglasno, da mu more dati le ugodno spričevalo, da se nima ničesar pritožiti glede njegovega službovanja kakor cerkovnik ter da opravlja svojo službo v popolno zadovoljstvo. To je bilo še enkrat prečitano v seji dne 24. t. m., potrjeno soglasno in podpisano: Miha Zega, župan, Anton Križnič in Andrej Tomažič, podpisatelja zapisnika.

× V zadoščenju. Iz Škofij nam pišejo: Še le sedaj smo izvedeli, da je bilo povodom zadnjih državnozbornskih volitev čitati v »Edinosti«, da je naša vrla učiteljica nosila po vasi glasovnice ter agitirala za Italijane itd. Čudimo se, da je mogla »Edinost« vsprejeti kaj takega v svoje predale. Tista oseba, ki je raznesla tako govoro o naši učiteljici, je gotovo ne pozna osebo. Svoje dni je bila (! Ured.) ta gospica vrla narodnjakinja. Gotova resnica je, da se ni izneverila svojemu narodu, ker ona je značajna oseba. Dotična oseba naj prekliče svoje besede. Vsa vas je priča, da ona ni nosila glasovnic okoli. (Ali tudi to je resnica, da je

vsa vas Spodnje Škofije glasovala proti nam; nam vsaj ni znana nobena izjema. In baš v Spodnji Škofiji so se godile take stvari, da so med glavnimi momenti v protestu narodne stranke proti izvolitvi Bennattija in Rizzija. Op. ured.) Mi bi si tudi ne šteli v čast, da bi v političnih stvareh potrebovali pomoč ženske. Za takov posel nas je bilo dovolj. (O da, kakor povedano v gornji naši opazki. Op. ured.)

Jako nas žali, da mora radi tega trpeti ona, ki je popolnoma nedolžna v tej stvari. A še bolj nas boli, ker so jo radi tega premestili. Ali ni več pravice na svetu? To hočemo vedeti. Da je resnica vse, kar smo pisali tu, smo pripravljene potrditi s prisego. Še enkrat pozivljamo obrekovalec, naj prekliče, drugače ga prisilimo v to.

Vsi Škofijoti — e slogi je moč.
(Op. uredništva. Nam vsaj se zdi čudno, da so »vsi Škofijoti« še le sedaj izvedeli, kaj je bilo v »Edinosti« povodom volitev. A komu hočejo »vsi Škofijoti« pripovedovati, da je šolska oblast v Istri — prosimo v Istri!! — odrejala le na podlagi trditve v kaki »Edinosti« in brez preiskave!!! Na podlagi trditve v kakem »Piccolu« se pač dogajajo take stvari, ali, da bi imeli pred »Edinostjo« takov — strah, tega ne bo nikdo verjel »vsem Škofijotom«.)

Vesti iz Štajerske.

— Nesramnost Velikonemcev je že skrajna. Niti spominu slavni premirnih členov vladarske hiše ne prizanašajo. Zlasti spomin pokojnega cesarja Jožefa zlorabljuje v svoje velikonemške in — protihabsburške namene. Pred nekoliko leti so kar zaporedoma postavljali temu cesarju spomenike. Ali ne mislite, da z namenom, da s tem proslavijo jednega najprosvitljenejših izmed Habsburžanov! Kaj še: ti nesramci vidijo v cesarju Jožefu le — germanizatorja. To pa je grda falzifikacija zgodovine. Cesar Jožef je res skušal Avstrijo premeniti v centralistiško nemško državo, ali istotako je res, da so se vsa njegova prizadevanja temeljito izjavila in da je pozneje sam priznaval svojo — z m o t o ter je pod konec svojega življenja preklcal n. pr. vse naredbe, naperjene proti Ogom, izvzemši jedino le tolerančni edikt in suženjstvo.

A kaj se Velikonemci brigajo za resnico in za — lojalnost! Oni potrebujejo spomin cesarja Jožefa in zlorabljuje njegove spomenike za najgrše politične agitacije. Tako delajo posebno glasoviti celjski velikonemški srditeži. Tudi letos so na dan sv. Jožefa spomenik cesarja Jožefa obvesili z velikonemškimi trakovi in s frankfurtariami. To so torej demonstracije, katerim je cilj izven avstrijske države. A najhujše moramo še le povedati: tudi nemški gimnazijski dijaki so se ob 11. predpoludne, ko so ljudje prihajali od maše, demonstrativno peljali k spomeniku, da obesijo nanj venec.

In s to stranko, ki uprizarja take demonstracije, s katerimi onečesča spomin čle-

III.

Nastopila je noč. Oh, kako polagoma se je spuščala nad ječo in kako težko jo je čakal Ciril! Bil je tako vtujen ta dan od tolpe jetnikov, od govora in smeha, od težkega ozračja, zlasti pa od svojih lastnih mislij, ki so mu ležale na duši kakor težak kamen.

Večerja je minila tiho. Vsi so bili nekako mračni in ni bilo več onega trušča kakor na obedu. Po hodnikih so le slabo gorele drobne svetiljke in uprav takšna svetilnica je osvetljevala tudi ječo. Jetniki so polegli na »prične«. Ponekje se je zaslišal poluglasni razgovor. Večina jetnikov je takoj zaspala trdo. Ozračje je postalo dušljivo od dihanja spavajočih. Časih je kateri spregovoril v spanju, ali pa globoko vzdihnil. Ciril je legel v kot pri vratih ter ležal z odprtimi očmi: spanec ni prišel. Čutil je samo jedno: da ne more dihati in da zrak postaja čimdalje bolj dušljiv.

»K okencu bi hotel stopiti«, je zasepetal enkrat... Ta misel se ga je konečno polastila vsega. Ni mogel misliti ničesar drugega, ker se je dušil. Kri mu je nasilno silila v glavo: vse telo je bilo nalito kakor z svincem, usta je imel suha... Zdelo se mu je, da vsi spé. Ciril je odložil s sebe jetniško haljo ter se bos, v sami srajci, jel bližati okencu kakor tat. Samo da se še enkrat narska čistega zraka!! A tu je že okno zapoteno, nejasno,

nov vladarske hiše, in ki celo mladino zavaja v take demonstracije ter jej s tem zastruplja srca — s to stranko glasuje dosledno vse, ker je odvisno od države. A da, sedaj se spominjamo: saj tudi Celje leži — v državi neverjetnosti!

Brzobjavna poročila.

Odlikovanje.

DUNAJ 27. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja: Njeg. Vel. cesar je podelil strokovnemu sodniku na trgovinskem sodišču v Trstu, Jakobu Eisnerju pl. Eisenhof, zapustivšemu službo, naslov dvornega svetnika, oprostivši ga dotičnih taks.

Častniki zahtevajo zadoščenje.

DUNAJ 27. (B.) Listi javljajo: Pred današnjo sejo zbornice poslancev sta prišla dva častnika zahtevati opravičenje od posl. Klofača radi nekaterih izrazov, katere častniki smatrajo razžaljavimi in katere je rečeni posl. rabil v neki interpelaciji.

Parlamentarne stvari.

DUNAJ 27. (B.) Danes sta imela sejo železniški in vinogradniški odsek. V železniškem odseku je poročevalec Sylvester poročal o železniških črtah: Karavanke, Ture, Phym in Aspang. Poslanec Tambosi je zahteval naj se vsa črta črez Ture zagotovi v sedanji investicijski predlogi. O istem predmetu je govoril posl. Hauvais.

V vinogradniškem odseku so bili predlogi poročevalca poslanca Marcheta glede klavzule o italijanski pogodbi po jako temeljiti razpravi soglasno sprejeti.

Državni zbor.

DUNAJ 27. (B.) Zbornica poslancev. Čim so bili rešeni došli spisi, je zbornica prešla na dnevni red, t. j. na nadaljevanje razprave o vladni predlogi, tičeči se upotrebljevanja upravnih prebitkov skupnih sirotinskih blagajn.

Smrt grofa Wurmbanda.

GRADEC 26. (B.) Bivši trgovinski minister grof Wurmband je umrl danes popoldne.

Doktorski naslov na Budimpeštanski politehniku.

BUDIMPEŠTA 26. (O. B.) V sled predloga ogerskega ministra za nauk in bogočastje, Vlassiesa, je kralj dovolil budimpeštanski politehniku pravico podeljevanja doktorskega naslova.

Vspreh francoske vlade.

PARIZ 26. (B.) Radikalno časnikarstvo označa dejstvo, da je § 14. zakona o združevanju vsprejet od strani zbornice, kakor znaten vspeh vlade in republikanskih strank, katera zmaga pa se pripisuj. zgovornosti in enerziji ministerskega predsednika Waldeck-Ronsseau.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 27. (B.) Reuterjeva pisarna javlja iz Washingtona: Vlada smatra tajni rusko-kitajski dogovor kakor kršenje splošnega sporazumljenja vlasti ter je pripravljena upotrebiti ves svoj moralni upliv, da prepreči sklep tega dogovora toda dalje ne misli iti.

WASHINGTON 26. (B.) Zedinjene države so dne 19. februarja nasproti Kitaju izrazile to menenje, da je neprimerno in celo jako nevarno ako se misli na kake tajne teritorialne ali finančnejelne dogovore brez popolnega sporazumljenja vseh vlastij. Državni tajnik Hay je razposlal prepise te spomenice vsem vlastim, ne izuzemši Rusije.

NEW-YORK 26. (B.) »Associatet Press« objavlja brzobjavko iz Londona, katera pravi, da je tamošnji kitajski poslanik prošil, naj angleška vlada pritisaka v ta namen, da se Rusiji zabrani zagotoviti si podpis od strani Kitaja na pogodbi glede Mandžurije. Angleška vlada pa je v dvomu, da-li je dogovor že podpisan ali pa se je podpisanje odložilo preko določenega roka.

Položenje pa je še bolj zapleteno vsled razkritja, da obstojati še dve tajni pogodbi, katerih jedna se ima podpisati v Petrogradu, druga pa v Pekingju. Prva govori o vojaškem zasedanju Mandžurije, druga uravnava civilne pooblastila Rusije v Mandžuriji. Rusija da ostaja trdovratno pri svoji trditvi, da tajne pogodbe brigajo le Rusijo in Kitaj in zato noče Rusija ugoditi angleški zahtevi po prepisu dogovora.

Neki člen japonskega poslanstva, da je izjavil, da Rusija nima nikake pravice do Mandžurije, čim bi imela Mandžurijo, hotela bi imeti tudi Korejo. Japonska motri skrbjo to krizo a se vendar ne da zavesti do nepremišljenega postopanja, čim pa se ji bo zdelo to neizogibno, se ne bo obotavljala z dejanji. Japonska, da se Lima ničesar bati od rezultata teh pogajanj.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

• T R S T •

TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, vogal Piaza Rosario št. 2
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naroče tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piaza Rosario pod ljudsko šolo) priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Pošne naroče se izvrše v tistem dnevu. Odposiljatev je poštnine prost.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naroče se priporoča

Josip Stantič

čevlj. mojster

Velik grešnik.

Povest.

Ruski pisal D. N. Mamin - Sibirjak. Posl. Podravskei.

II.

Cirilu se je kar sree stiskalo o pogledu na brezpopovec. To je bil pravecati volk. Pravoslavni se niso zaletavali vanj, ta pa je nakrat prišel z zbadljivo besedo ter ga osramotil z oblivanjem. Hotel je kar zbežati od mize, toda Budzko ga ni pustil ter se zadržal nad njim:

»Ošabnost se te je polastila oče, ter prišla s teboj celo v zapor. Takšni ste vi vsi, vi »avstrijski...« Sladko jeste, na mehkem spite; bogati dobrotniki vam skazujejo časti. Polastili ste se moči: vezati in razvezovati.

In tako je šlo dalje. Okrog njiju so se zopet zbrali jetniki, hrumeli ter smejali se razkolnikom, toda Budzko se je delal, kakor da ne vidi ničesar. Sklenil lje bil maščevati se nad razkolniškim popom radi njegove premetenosti.

Ciril si je »svobodnejše oddahnil, ko se je nehal obed ter je mogel oditi v svojo sobico. Toda na njegovo začudenje se je plešasti brezpopovec pojavil isto tako v šesti številki, kamor ga je Budzko nalašč privel, da bi tu jezil razkolniškega popa. Naj se grizejo razkolniki.

duši. Da, on je sedaj vse umel in to je bilo tako preprosto, da se mu je hotelo zbuditi spavajoče grešnike ter jim izpovedati vse. Da, vse! In njih mračne duše bi se zjasnile, njih surova srca bi se omehčala — tema bi se umaknila luči, beda in žalost veselju in radovanju!

S takimi občutki prevzet, je Ciril z »obema rokama« pohlagošvil spavajoče — kakor pastir duš.

»Spite, dragi reveži — Gospod bodi z vami!«

Tako je prebdel v molitvi do jutra, ko so ob šesti uri spreminjali stražo ter se je na dvorišču pričelo gibanje. Svetlobe še ni bilo, kajti nebo se je belilo, kakor bi bilo zakrito z velikim kalnim steklom. Prava svetloba je bila še tam nekje daleč, toda tem prožnejše je bilo čuti tihotno bližanje njeno.

Ciril je ležal v svojem kótu ter ni hotel spat. Saj ni bila ta prva noč, katero je prebil v molitvi, ali nobena ni vtila v njegovo dušo takšen prijeten in vesel mir. Kar hotel je zbuditi vse ter povedati jim to, s čemer je bila napolnjena duša njegova. Kako je to vse jasno, preprosto, umljivo. In oni, osvetljeni z novo lučjo, vsi spregledajo in p-tem ne bo treba teh kamenitih sten, niti železnih zaphov, nobene »telesno občutljive moči« kakoršni sta Kasnar in Ježega glava.

(Pride še.)

Dunajska filjalka
Glavne vloge na knjižice s 4%.
 Računsko, borsko posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni
 se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob-
 stoječa iz

14 krasnih drago-

cenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tud posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropana veržica s privosom, Pariški sistem.
- 1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno punčir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred-
 metov z uro Anker-Remont vred pošilja le
 za **2 gl. 95 nč.** s povzetjem ali po naprej
 poslanem denarju, tvrdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovorjajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in
 povrnen denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika.
 Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago-
 cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen
 žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Pouk v ruščini.

Distinguirana, omikana Rusinja daje pouk
 v svojem materinem jeziku. Govori tudi
 nemški in francozki. Via nuova 16, vrata I.

Nabirajte že rabljene

poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi
 najnavadnejše. S tem po-
 magate ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan.
 Lepe nabožne spominke, zlasti križevniške rožne vence,
 svetinice sv. Antona in praškega Jezuska dobiti za
 marke. — Pisati in poslati je pisarni »Erlbacher« v
 Bregenc (Predarelsko).

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice
 prejemnice, žimnic in peresnic, ogledal in
 železnih blagajn, po cenah, da se ni bati
 konkurence.

„Secesija“.

Kuhinjska posoda od sivega emaj-
 liranega železa, prekaša vse druge enake
 izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter
 je zelo po ceni in brez konkurence. Za-
 loga popolne kuhinjske oprave. No-
 vost te vrste je patentovani stroj za
 kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam
 od sebe, ne da bi bilo ga treba nad-
 zorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo

zaloga železja, kovin in kuhinjskih potrebiščin
 TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

Zaloga

tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev
 in razprodaja na debelo in drobno

J. PERHAUC - TRST

Via delle Acque št. 12 (nasproti »Caffè Centrale«)
 Velik izbor francoskega šampanjca, penečih
 dezertnih italijanskih in avstro-ogerskih vin,
 Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella
 in Chianti. — Rum, Konjak, razna zganja
 ter posebni pristni tropinovec, slivovec in
 brlnjevec. — Izdelki I. vrste, došli iz do-
 tistihih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši.
 Razpošiljanje na deželo po poštenem povzetju.

■ **Ceniki na zahtevo in franko.** ■
 Razprodaja od 1/2 litra naprej.

+

Tužnim srcem naznanjamo, da je po kratki bolezni umrla naša
 ljuba mati oziroma stara mati

NEŽA ULČAKAR

v starosti 77 let. Pogreb bude v četrtek ob 2 1/2 uri popoldne iz
 hiše Lloyd št. 10.

V Trstu 27. marca 1901.

Rodbini
 Josip in Alojzij Ulčakar.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London SW.

Vlijte

A. Thierry-jev balzam

na ščetko za zobe da očistite dobro vaše zobe ter jih ohrani-
 tite pred pokvarjenjem in tudi da pomirite bolečine v
 zobeh. — Pristno le sè zeleno varnostno znamko »nuna« in na kovinski kapiči (zamašku)
 vtisnjeno tvrdko: **Edino pristno.** Vdobjiva se v lekarnah. Po pošti 12 malih ali 6
 velikih steklenic 4 krome. Steklenico na poskušnjo z navodilom uporabe in izkazom zaloga celega sveta
 pošilja **A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatou (Rohitsch-Sauerbrunn).**

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
 milo učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih
 nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh kroglice, ki so tudi pod
 imenom **Pserhofer-jeve kroglice** ali **Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice** znane,
 stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1
 gl. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljati: 1 zavitek
 1 gl. 25 kr., 2 zavitka 2 gl. 30 kr., 3 zavitki 3 gl. 35 kr., 10 zavitkov
 9 gl. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatlice na navodilu o uporabi
 stoječi podpis **J. Pserhofer** in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino
J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz
 ozkega trpotca razslizajoč, 1
 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam
 zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.,
 s poštnine prosto
 pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati
 izvrstno krepčilo za selooc in živce, 1
 liter kola-vina ali eliksirja 3 gl., 1/2 litra
 1 gl. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka
 želodčna tinktura (preje živ-
 ljenska)

Razem tu imenovanih preparatov so v zalogi se vse v avstrijskih časnikih ogla-
 šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrb vsi predmeti, katerih morda
 ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.
 Pošiljate po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.
 Če se preje vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem
 je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju.

esenca imenovana.) — Lahko razstoplju-
 juče zdravilo, dražilnega in krepčujočega
 učinka na želodec pri oviranem prebav-
 ljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststena
 steklenica 2 gl.

J. Pserhofer-jev balzam
 zoper rane, 1 steklenica
 50 kr.

Tannochinin-pomada
J. Pserhofer-jeva, najboljšje sredstvo
 za rast las, 1 pušica 2 gl.

Zdravilni obliž za rane
 pok. prof. **Stuedel-a,** 1 lonček 50 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol
A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
 slabi prebavi, 1 zavoj 1 gl.

Za 4 K 20 stot.

Ivan Godina
 klepar (limar)

Trst — ulica Scussa št. 1. — Trst.

izvršuje vsakovrstna dela za stavbe, za rabo
 po morju, in pri obrtnijah, tako nove
 kakor poprave bodisi iz jednostavnega
 ali dvostranskega pleha, zinka, lamarina, medi,
 bakra, pakfona itd.
 Izvršuje kopke in sisaljke po naročbi.
 Prodaja vsakovrstno posodo za kuhanje itd.
 Vse po najnižih cenah.

S. Kessler,
 skladišče, Krakovo.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižih
 cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za
 besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno
 zniža. Člasi za vse leto za enkrat na teden stanejo
 po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptivnih
 obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
 Zaloga vsakovrstnih
 vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso
 filjalka ulica Riborgo 15 ima
 veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsako-
 vrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič
 v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih li-
 kerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in
 druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več-
 krat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po po-
 godbi in naročilu franko na dom in trgovcem v
 razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
 karna in sladčičarna,
 svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
 tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št 1
 priporoča slavnemu občinstvu
 svoje nepregorljive mrežice (rettine) »Meteor« in vse
 druge priprave za plinovo luč »Auer.«

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavaru
 »Commercio« in »Telesco«
 ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
 venski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
 priporoča svojo dobro pre-
 skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
 moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohišstvo.

Prva slovenska izdelovalnica in za-
 loga zaznovrstnega
 pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po
 načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence
 Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim
 rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla »svoji
 k svojim.« Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12
 (zadej e. kr. deželne sodnije.)

priporoča svojo veliko prodajnico
 in izdelovalnico vsakovrstnega po-
 hištva in popraviljenje istega po cenah ki zadovolje
 gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča
 van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Najbolja prevlaka za podove
 je Fernolendtov
bliščeči lak za podove
 za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako
 prejšnjo prevlaklo, se ne prilepi, se ga lahko opere in
 e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni
 v plehasti škatlji.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENDT
 Zaloga:
Dunaj, I Schulerstrasse št. 21
 Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštenem povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnčila
 nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo
 za ohranjanje podplatov »Vandol«, Kovinska čistilna
 zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in
 bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštnine prosto.

Varstvena znamka: **SIDRO.**

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče
 mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in
 po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega
 domačega zdravila naj se pazi edino le na
 originalne steklenice v zavitki z našo var-
 stveno znamko »SIDRO« iz Richterjeve
 lekarne in le tedaj je gotovo, da se
 sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
 Elizabetine ulice 5.